

A 2005-ös világcúcs záródokumentuma

A világ vezetői 2005. szeptemberében az ENSZ Központjában megtartott csúcstalálkozón megegyeztek abban, hogy a globális kihívások több fontos kérdésben intézkednek. A vállalt kötelezettségek magukba foglalták:

- *Fejlődés.* Valamennyi kormány elkötelezettsége a Millenniumi Fejlesztési Célok 2015-ig történő megvalósítása érdekében; 2010-ig minden évben további 50 milliárd amerikai dollár előteremtése a szegénység felszámolása érdekében; további intézkedések mérlegelése az adósság hosszú távú fenntarthatóságának biztosításáról fokozott adományozáson alapuló finanszírozás révén, valamint a súlyosan eladósodott szegény országok (HIPC) hivatalos multilaterális és kétoldalú adósságának.
- *Terrorizmus.* A terrorizmus fenntartás nélküli elítélése – valamennyi kormány által - „annak minden formájában és megjelenésében”; erős politikai nyomás egy átfogó, egy éven belül kidolgozandó terrorizmus-ellenes konvenció érdekében; támogatás a nukleáris terrorizmusról szóló megállapodás mielőbbi életbelépése érdekében; megállapodás a terrorizmus elleni küzdelem stratégiájának kidolgozásáról, oly módon, amely erősíti a nemzetközi közösséget és gyengíti a terroristákat.
- *Békeépítés, békefenntartás és béketeremtés.* Békeépítő Bizottság felállítása, amely segíti az országok háborúból békébe történő átmenetét, amelyet egy hivatal, valamint egy állandó alap támogat; új állandó rendőri kapacitás az ENSZ békefenntartói tevékenysége számára.
- *Védelemi felelősség.* Közös nemzetközi felelősség fenntartás nélküli elfogadása a lakosság védelme érdekében népiirtás, háborús bűnök, etnikai tisztogatás és az emberiség elleni bűntettek esetén; hajlandóság arra vonatkozóan, hogy e célból a Biztonsági Tanácson keresztül kellő időben közös döntő akciót fogantossanak, amikor a békés eszközök nem bizonyulnak megfelelőnek, és a nemzeti hatóságok ezt nyilvánvalóan nem teszik meg.
- *Emberi jogok, demokrácia és jogrend.* Döntő lépések az ENSZ emberi jogi mechanizmusának megerősítésére, és megegyezés az Emberi Jogi Tanács létrehozásáról a következő év folyamán; az új Demokrácia Alap üdvözlése, amelyre eddig 13 országból mintegy 32 millió amerikai dollár összegű felajánlás érkezett; elkötelezettség a mindent átható, nemi alapon történő hátrányos megkülönböztetés megszüntetése mellett olyan esetekben, mint az oktatásban vagy a tulajdonlásban való egyenlőtlenség, a nők és lányok elleni erőszak és az ilyen erőszak büntetlenségének a végetvetése.
- *Menedzsment reform.* Az ENSZ ellenőrző kapacitásának megerősítése, beleértve a Belső Ellenőrzési Hivatalát, a felügyeleti szolgáltatások kiterjesztését további szervezetekre; egy független felügyeleti tanácsadó bizottság kialakításának a kérését, továbbá egy új etikai hivatal kifejlesztését.
- *Környezet.* A klímaváltozások által okozott súlyos kihívás felismerése és elkötelezettség lépések megtételére az ENSZ klímaváltozási keretegyezményén keresztül; segélynyújtás a legsebezhetőbbek, mint például a kis szigetek fejlődő államai; megegyezés mindenfajta természeti veszélyre vonatkozó globális korai jelzőrendszer felállításáról.

- *Nemzetközi egészségügy.* A HIV/AIDS, a tbc és a malária elleni küzdelem fokozása megelőzésen, gondozáson, kezelésen és támogatáson keresztül, további erőforrások mobilizálása nemzeti, kétoldalú, multilaterális és magán forrásokból; az Egészségügyi Világszervezet járványkitörést jelző globális riasztó-reagáló hálózatának támogatása.
- *Humanitárius segítségnyújtás.* Továbbfejlesztett Központi Rendkívüli Forgóalap annak biztosítására, hogy a segély megbízhatóan és gyorsan megérkezzen, amikor a katasztrófa bekövetkezik.
- *Az Alapokmány korszerűsítése.* Döntés az ENSZ Alapokmányának felülvizsgálatáról és korszerűsítéséről a Gyámügyi Tanács megszüntetése révén, jelezvén az ENSZ történelmi szerepének a végét a gyarmatosítás felszámolásában, és az Alapokmányban az "ellenséges államokra" történő anakronisztikus hivatkozás törlése révén.

A vállalt kötelezettségekből sokat teljesítettek, és számos még teljesítés alatt van. (A 2005-ös csúcstalálkozó záródokumentumának teljes szövegét lásd: www.un.org/summit2005.)